

‘Kijk naar de andere kant van de regenboog’

Juridische erkenning homohuwelijk via Europees Hof

ORANJESTAD — Internationaal groeit de steun om de LGBT-gemeenschap, net als heterostellen, het fundamentele mensenrecht te geven om te mogen trouwen. Juridische consensus op dit gebied is er echter niet. In Aruba kunnen partners van hetzelfde geslacht niet met elkaar trouwen. Een homohuwelijk dat elders is gesloten, moet wel ingeschreven kunnen worden, zo besliste de rechterlijke macht jaren terug. Deze registratie geeft partners echter geen wettelijke rechten, zoals een weduwepensioen. Om deze rechten af te dwingen kan hier een zaak van gemaakt worden bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. “Personen uitsluiten van het huwelijk is discriminatie en een overduidelijke ontkenning van menselijke waardigheid.”

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Dat staat in de master's thesis ‘Over de transatlantic rainbow of Equal Love’, een onderzoek van Amy Yrausquin-Roos voor haar rechtenstudie aan de Universiteit van Aruba (UA).

Actueler kon dit onderzoek niet zijn, want op dezelfde dag dat zij haar thesis verdedigde, zou het amendement over het geregistreerd partnerschap als één van de wijzigingen van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (BW) in het parlement worden behandeld. De behandeling van het BW werd echter verschoven naar 29 augustus en daarna volgde uitstel tot aankomende donderdag 8 september.

Testcase

Yrausquin-Roos windt er geen doekjes om. “Het standpunt (dat het huwelijk voorbehouden is aan een man en een vrouw, red.) van premier Mike Eman is conservatief, het thema ligt politiek gevoelig en Aruba mist georganiseerde mensenrechtenactivisten.” Ze acht het onwaarschijnlijk dat de huidige politieke meerderheid gelijkwaardige toegang tot het huwelijk zal toestaan. “Daarmee wordt een democratische kans genegeerd om een open en overtuigend debat te voeren over het respecteren en beschermen van fundamentele mensenrechten en het belang om stellen van hetzelfde geslacht het recht te geven om te trouwen.” Juist omdat Aruba op dit gebied

geen wetgeving heeft, lijkt het de onderzoeker een interessante ontwikkeling om een testcase te beginnen bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) in Straatsburg, op basis van artikel 8 (het recht op eerbiediging van privé, familie- en gezinsleven).

Universele mensenrechten

Ze kiest voor het EHRM, omdat dit Hof de meeste invloed op Aruba heeft, het rechtssysteem is daarop gebaseerd. Voor haar scriptie deed ze onderzoek naar het fundamentele recht op een huwelijk tussen stellen van hetzelfde geslacht en vergeleek het Hooggerechtshof van de Verenigde Staten met het Hof in Straatsburg. Het Hooggerechtshof erkent het fundamentele recht op een huwelijk tussen stellen van hetzelfde geslacht en stelt dat staten die dit niet toestaan, tegen de grondwet ingaan. Het EHRM stelt dat in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens niet staat dat lidstaten dergelijke huwelijken moeten toestaan. Dat is een beslissing die elke lidstaat zelf moet nemen, via de gekozen democratische meerderheid.

Vervolg op pagina 3.

Juridische erkenning homohuwelijk via Europees Hof

Vervolg van pagina 1

Volgens Yrausquin-Roos ondermijnt het EHRM daarmee een universeel mensenrecht van de Lesbian, Gay, Bisexual en Transgender-gemeenschap. Ze geeft als voorbeeld dat discriminatie op basis van seksuele oriëntatie volgens het Hof in Straatsburg niet gerechtvaardigd is. Maar bij het recht om te trouwen, vermijdt het Hof de vraag of er verschil in behandeling zit. “Het is juridische discriminatie als lidstaten een brede marge hebben in het waarderen van stellen van hetzelfde geslacht. Dit is juist discriminatie op basis van seksuele oriëntatie”, stelt de onderzoeker.

Homohuwelijk krachtig signaal

Op Aruba hebben stellen van hetzelfde geslacht (nog) niet het wettelijke recht om te trouwen. Dat kan alleen in Nederland. Yrausquin-Roos: “Aruba sluit dus personen uit van een fundamenteel instituut (het huwelijk). Dat is discriminatie en het ontkennen van menselijke waardigheid. Juridische erkenning

van het homohuwelijk is meer dan het instellen van formele gelijkheid. Het is een krachtig signaal dat iedereen die op dit eiland leeft, er bij hoort. Dat LGBT-zijn okay is en dat het niet betekent dat je een tweederangs burger bent. LGBT-burgers zijn gelijkwaardig en verdienen respect, bescherming en waardigheid.”

Regenboog

Yrausquin-Roos studeerde op 22 augustus in Staats- en Bestuursrecht af aan de Universiteit van Aruba. Ze bedankt in haar thesis onder andere haar man, Juan-David Yrausquin (voormalig minister van Financiën bij AVP) voor zijn steun en betrokkenheid, waardoor zij het onderzoek kon doen. “Ik beschouw mijn thesis als een kleine, doch belangrijke bijdrage aan de LGBT gemeenschap. Aruba, het wordt tijd om op een autonome manier recht te doen aan de LGBT-rechten.

Breng het Caribisch gebied naar de andere kant van de regenboog, zodat het daar gelijkwaardige liefde kan vinden.”